

DHMI

**NOTAM
YÖNERGESİ**

DHMIY-39

**DHMI HAVA SEYRÜSEFER DAİRESİ
BAŞKANLIĞI
HAVACILIK BİLGİ YÖNETİMİ (AIM)
ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ**

BU SAYFA BOŞ BIRAKILMIŞTIR.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
	HAVACILIK BİLGİ YÖNETİMİ (AIM) NOTAM YÖNERGESİ			
Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 27.03.2020	Değ. Tarihi: 31.12.2020	Değ. No: 02	Sayfa: 2 / 27

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
1.BÖLÜM. GENEL HÜKÜMLER.....	3
1.1 Amaç.....	3
1.2 Kapsam.....	3
1.3 Hukuki dayanak.....	3
1.4 Sorumluluk.....	3
1.5 Tanımlar.....	4
2.BÖLÜM. GÖREV VE SORUMLULUKLAR.....	7
2.1 Genel Müdürlük AIM Birimleri.....	7
2.2 Genel Müdürlük AIM Birimlerinin NOTAM'a Esas Görev ve Sorumlulukları.....	7
2.3 Hava Trafik Kontrol Merkezi Başmüdürlüğü Havacılık Bilgi Yönetimi.....	8
Müdürlüğü Uluslararası NOTAM Ofisi (NOF)	
2.4 Uluslararası NOTAM Ofisinin(NOF) Görev ve Sorumlulukları.....	9
2.5 İstanbul Havalimanı Başmüdürlüğü Ulusal NOTAM Ofisi.....	10
2.6 Ulusal NOTAM Ofisinin Görev ve Sorumlulukları.....	11
2.7 Genel Müdürlük İşletimindeki Havalimanlarındaki AIM Birimleri.....	12
3.BÖLÜM. NOTAM UYGULAMA ESASLARI.....	12
3.1 NOTAM Genel Özellikleri.....	12
3.2 NOTAM'a Esas Konular.....	14
3.3 NOTAM'a Esas Olmayan (NOTAM Yayınlanmayacak) Konular.....	16
3.4 İçeriğine Göre NOTAM Türleri.....	18
3.5 İşlevine/Tipine Göre NOTAM'lar.....	20
4.BÖLÜM. NOTAM TALEBİ OLUŞTURMA VE KABUL USÜLLERİ.....	20
4.1 NOTAM Talep Formu Oluşturma ve Takip.....	20
4.2 SNOWTAM Talep Formu Oluşturma.....	24
4.3 NOTAM ve SNOWTAM Talep Formu Kabul Etme.....	25
5.BÖLÜM. TÜRK HAVA SAHASI DIŞINDA ULUSLARARASI SULARDA.....	26
YAPILAN AKTİVİTELERE İLİŞKİN NOTAM PROSESİ	
6.BÖLÜM. YÜRÜRLÜK HÜKÜMLERİ.....	27

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK BİLGİ YÖNETİMİ (AIM) NOTAM YÖNERGESİ			
Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 27.03.2020	Değ. Tarihi: 31.12.2020	Değ. No: 02	Sayfa: 3 / 27

1.BÖLÜM

GENEL HÜKÜMLER

1.1 Amaç:

Bu Yönergenin amacı; Türkiye ve KKTC Hava Sahasına/ Havalimanlarına ait NOTAM talep etme, yayımlama, dağıtım ve takibine ilişkin esasları, sorumlulukları ve standartları belirleyerek hizmetin devamını sağlamaktır.

1.2 Kapsam:

Bu Yönerge; NOTAM talebinde bulunan Sivil ve Askeri personeli/birimleri/üniteleri, Sivil/Askeri Havalimanları İşleticilerini, Havacılık Bilgi Yönetim (AIM) birimlerini, Hava Trafik Kontrol (ATC) birimlerini ve NOTAM yayımlamaya yetkili Ulusal/Uluslararası NOTAM Ofislerini ve AIM personelini kapsar.

1.3 Hukuki Dayanak:

Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı (ICAO) ve EUROCONTROL Dokümanlarındaki standartlar ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Yasası ve diğer ilgili Yönetmelik, Yönerge ve Talimatlar bu Yönergenin yasal dayanağını teşkil etmektedir.

1.4 Sorumluluk:

Bu yönergenin uygulanmasından; gerekli iş bölümünü yapmaktan, yaptırmaktan ve tedbirleri alıp kontrol ve takip etmekten; Merkezde; Hava Seyrüsefer Dairesi Başkanı, Hava Seyrüsefer Dairesi Başkan Yardımcısı, Havacılık Bilgi Yönetimi Şube Müdürü, Havacılık Bilgi Yönetimi Şefi ve AIM Personeli,

HTKM'de; HTKM Başmüdürü, Başmüdür Yardımcısı, Havacılık Bilgi Yönetimi Müdürü, Havacılık Bilgi Yönetimi (NOF) Şefi ve NOTAM yayımlamaya yetkili AIM Personeli,

Ankara Esenboğa Havalimanında konuşlandırılmış olan hava sahası yönetim birimi (FUA) ile buna bağlı olarak havalimanlarında görevlendirilmiş yetkili personel,

A Tipi Havalimanlarında Havalimanı Başmüdürü, Başmüdür Yardımcıları, Havacılık Bilgi Yönetimi Müdürleri, Hava Trafik/Seyrüsefer Müdürleri, İşletme Müdürü, Elektrik Müdürü, Elektronik Müdürü, NOTAM talebi yapmaya yetkilendirilmiş ilgili birim personeli, B ve C tipi Havalimanlarında Havalimanı Müdürleri, Havacılık Bilgi Yönetimi Hizmetlerini yürüten birim Şefleri/Ekip Şefleri ile bu birimlerde çalışan personel ve NOTAM talebi yapmaya yetkilendirilmiş ilgili birim personeli sorumludur.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK BİLGİ YÖNETİMİ (AIM) NOTAM YÖNERGESİ			
Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 27.03.2020	Değ. Tarihi: 31.12.2020	Değ. No: 02	Sayfa: 4 / 27

1.5 Tanımlar:

Bu Yönergede geçen;

AIM: Havacılık bilgi yönetimini,

AIC: Havacılık bilgi genelgesini,

AIM Birimi: AIS, NOTAM, FIC, COM, AIS/MAP hizmetlerini sağlayan AIM personelinin çalışma mahalini,

AIM Hizmeti: AIM personeli tarafından havacılık bilgi ve verileri ile haberleşme akışını sağlama ve “Deniz ve Hava Araçları Kazalarında Arama Kurtarma Yönetmeliği” gereğince DHMİ Genel Müdürlüğü sorumluluğuna verilen görevleri,

AIM Personeli: AIS, AIS/MAP, NOTAM, FIC ile COM ofislerinde Havacılık Bilgi Yönetimi şefi, Havacılık Bilgi Yönetimi Uzmanı veya asistan Havacılık Bilgi Yönetimi uzmanı olarak hizmet veren personeli,

AIP: Havacılık bilgi yayımını,

AIP Değişiklikleri (AIP AMDT): AIP kapsamında bulunan bilgilerle ilgili kalıcı değişiklikleri,

AIP Ekleri (AIP SUP): Özel sayfalar halinde yayımlanan AIP kapsamında bulunan bilgilerdeki geçici değişiklikleri,

AIS PORTAL: NOTAM’ların harita üzerinde görüntülenebildiği, PIB temini, FPL sunma, onaylama ve dağıtım, NOTAM talebi sunma ve onaylama işlemleri gibi AIM hizmetlerinin sunulduğu web tabanlı (ais.dhmi.gov.tr ve ead.dhmi.gov.tr) dijital platformu,

Bakanlık: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığını,

COM: Haberleşme Merkezini,

EAD: Avrupa AIS Veritabanını,

EUROCONTROL: Avrupa Hava Seyrüsefer Emniyeti Teşkilatını,

FIR: Uçuş Bilgi Bölgesini,

Genel Müdürlük: Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünü,

Havacılık Bilgisi: Havacılık verilerinin toplanması, analizi ve biçimlendirilmesinden elde edilen bilgiyi,

Havacılık Bilgi Ürünü: Değişiklikler (AMDT) ve Ekler de (SUP) dahil olmak üzere Havacılık Bilgi Yayımı (AIP), Havacılık Bilgi Genelgesi (AIC), Havacılık Haritaları, NOTAM, Dijital veri setlerini,

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK BİLGİ YÖNETİMİ (AIM) NOTAM YÖNERGESİ			
Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 27.03.2020	Değ. Tarihi: 31.12.2020	Değ. No: 02	Sayfa: 5 / 27

Havacılık Bilgi Yönetimi: Tüm taraflarla işbirliği içinde kalite güvenceli dijital havacılık verilerinin sağlanması ve değişimi için Havacılık bilgilerinin dinamik ve bütüncül olarak yönetimini,

Havacılık Verisi: Haberleşme, yorum ve işlemlere dair havacılık doğrularının, kavramlarının ya da talimatlarının temsilini,

Havacılık Bilgi Yayını (AIP): Bir Devlet veya o Devletin yetkili kıldığı otorite tarafından yayımlanan ve hava seyrüseferine temel teşkil eden en son nitelikli havacılık bilgilerini içeren bir yayını,

HSBM: Hava Savunma Bildirim Merkezini (ADNC),

HSD: SHGM Hava Seyrüsefer Dairesi tarafından verilen uçuş müsaadesini,

HTKM: Hava Trafik Kontrol Merkezini,

ICAO: Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatını,

IFR: Aletli uçuş kurallarını,

KKTC: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetini,

NOTAM: Uçuş operasyonu ile ilgili görevlileri; herhangi bir havacılık hizmetine, kolaylığına, yöntemine veya tehlikesinin varlığına, koşullarına ya da bunlardaki herhangi bir değişikliğe ilişkin bilgilendirmek amacıyla özel bir formatta hazırlanmış uyarı yayını,

OPADD: EUROCONTROL tarafından NOTAM'lama tekniklerine dair yayımlanan "Dinamik AIS Verileri Çalışma Usulleri" dokümanını,

SHGM: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü,

SNOWTAM: Harekat sahası üzerinde kar, sulu kar, buz veya bunlarla ilişkilendirilen su birikintilerinin neden olduğu tehlikeli koşulların varlığını veya kaldırıldığını belirten özel bir NOTAM serisini,

Tahditli Saha: Bir devletin karasuları veya arazisi üzerinde, içerisinde hava araçlarının uçuşuna belirlenmiş bazı şartlara göre tahdit konulmuş, boyutları belirli bir hava sahasını,

Tehlikeli Saha: İçinde hava araçlarının uçuşu için belirli zamanlarda tehlikeli faaliyetlerin var olabildiği boyutları belirli bir hava sahasını,

Ulusal NOTAM Ofisi: İstanbul FIR'ında yer alan havalimanlarına ilişkin ve yalnızca H serisi ile dahili NOTAM ve SNOWTAM yayını yapan İstanbul Havalimanı AIS birimini,

Uluslararası NOTAM Ofisi – NOF: HTKM'de konuşlandırılmış olan Ulusal/Uluslararası NOTAM yayımlamaya yetkili AIM birimini,

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK BİLGİ YÖNETİMİ (AIM) NOTAM YÖNERGESİ			
Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 27.03.2020	Değ. Tarihi: 31.12.2020	Değ. No: 02	Sayfa: 6 / 27

VFR: Görerek uçuş kurallarını,

WGS-84: Dünya Geodetik Sistemini,

Yasak Saha: Bir devletin karasuları veya arazisi üzerinde, boyutları belirli, içinde uçakların uçuşu yasaklanmış hava sahasını tanımlar.

NOT: Bu yönergede bulunmayan diğer tanımlar için ICAO ve EUROCONTROL tarafından yayımlanan dokümanlarda yer alan tanımlar geçerlidir.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK BİLGİ YÖNETİMİ (AIM) NOTAM YÖNERGESİ			
Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 27.03.2020	Değ. Tarihi: 31.12.2020	Değ. No: 02	Sayfa: 7 / 27

2.BÖLÜM

GÖREV VE SORUMLULUKLAR

2.1 GENEL MÜDÜRLÜK AIM BİRİMLERİ:

Türk Hava Sahası içinde AIM hizmetlerini ICAO ile EUROCONTROL Dokümanlarındaki (Annex-4, 10, 12, 15, Doc. 8126, Doc. 4444, Doc. 8585, Doc. 7910, OPADD, IFPS User Manuel, CASP, Doc. 10066) Standart ve tavsiyeler ile ilgili ulusal mevzuatları esas alarak yürütür.

2.1.1 Havacılık Bilgi Yönetimi (AIM) Şube Müdürlüğü:

Pazartesi-Cuma günleri 08.30-17.30 LMT saatleri arası hizmet verir.

Adres: DHMİ Genel Müdürlüğü Hava Seyrüsefer Dairesi Başkanlığı
Havacılık Bilgi Yönetimi (AIM) Şube Müdürlüğü
Mevlana Blv. Emniyet Mah. No:32 06560 Etiler
Yenimahalle/ANKARA/TURKIYE
Telefon: +90 312 2042285 (Müdürlük) +90 312 2042286/87/88 (AIS)
Faks: +90 312 2220976
AFS: LTAAEYX
e- posta: secil.ucpinarlar@dhmi.gov.tr

2.2 GENEL MÜDÜRLÜK AIM BİRİMLERİNİN NOTAM'A ESAS GÖREV VE SORUMLULUKLARI:

- NOTAM Hizmetlerinin ulusal ve uluslararası ihtiyaçlara cevap verecek şekilde, ICAO ve EUROCONTROL Standart ve Tavsiyelerine göre uygulanmasını sağlamak ve yenilikleri takip etmek,
- Türk Hava Sahası ve havalimanlarına ilişkin süreklilik arz eden (PERM) ve ivedilikle duyurulması gereken bilgilerin NOTAM ile duyurulmasını sağlamak,
- Türk Hava Sahası ve havalimanlarına ilişkin PERM NOTAM ile yayımlanan kalıcı havacılık bilgi/verilerin Avrupa AIS Veri Tabanı (EAD) sistemine istenilen format ve hassasiyette yüklemesini yapmak,
- Kendisine iletilen NOTAM'a esas bilgileri değerlendirerek, zamanında yayımlanmasını sağlamak,
- Uluslararası NOTAM ofisi (NOF) ve Ulusal NOTAM Ofisince yayımlanan NOTAM'ların, Annex-15, Doc.10066, Doc 8126 ve OPADD'a göre uygunluğunu kontrol etmek ve gerekmesi halinde yayımlanan NOTAM'ların düzeltilmesini sağlamak,
- Türk Hava Sahasında ve dışında Ege, Akdeniz ve Karadeniz' in uluslararası suları ile hava sahalarında yapılacak askeri aktiviteler (atışlı, atışsız tatbikatlar, SAR faaliyetleri)

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK BİLGİ YÖNETİMİ (AIM) NOTAM YÖNERGESİ			
Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 27.03.2020	Değ. Tarihi: 31.12.2020	Değ. No: 02	Sayfa: 8 / 27

konusunda harita etüdü yapmak, ilgili birimlerle gerekli işbirliğini tesis ederek, gerekli durumlarda NOTAM ile duyurulmasını sağlamak ve takip etmek,

- g) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeki (KKTC) havalimanları ve Ercan Tavsiyeli Hava Sahasına ilişkin geçici ve kalıcı değişiklik bilgilerinin -gerekmesi durumunda- NOTAM ile yayımlanmasını sağlamak,
- h) Diğer ülkelerce yayımlanan NOTAM'lerden özellik arz eden veya ülkemiz çıkarlarına ters düşecek nitelikte olanları silsile yoluyla ilgili birimleri haberdar etmek, alınan talimata uygun olarak gerekli işlemlerin yapılmasını sağlamak,
- i) NOTAM'a esas kayıtları Genel Müdürlük Arşiv Yönetmeliği esaslarına göre muhafaza etmek, rapor konusu olan kayıtları süresi dolsa bile ihtiyaç duyulacağı süre boyunca muhafaza etmek.

2.3 HAVA TRAFİK KONTROL MERKEZİ BAŞMÜDÜRLÜĞÜ, HAVACILIK BİLGİ YÖNETİMİ MÜDÜRLÜĞÜ ULUSLARARASI NOTAM OFİSİ (NOF):

- a) Türkiye'nin Uluslararası NOTAM Ofisi olup, Türkiye karasuları ve hava trafik hizmetlerinden sorumlu olduğu sahalara ve Ercan Tavsiyeli Hava Sahasına ilişkin NOTAM ve SNOWTAM işlemlerini ICAO, EUROCONTROL mevzuatı ile ulusal kurallar, yönetmelikler, yönerge ve talimatlarına uygun olarak Hava Trafik Kontrol Merkezi'nde 24 saat hizmet verir.
- b) Ulusal NOTAM Ofisi'nde hizmete yönelik sistemlerin hizmet dışı kalması durumunda söz konusu ofisin NOTAM ve SNOWTAM ile ilgili görev ve sorumluluklarını yerine getirir.
- c) Her iki NOTAM ofisinde hizmete yönelik sistemlerin hizmet dışı kalması durumunda, NOTAM yayımlanmasını teminen NOTAM Proposal işlemlerini her ofis kendisi yapar.

Adres: Uluslararası NOTAM Ofisi (NOF) Hava Trafik Kontrol Merkezi Başmüdürlüğü
Havacılık Bilgi Yönetimi (AIM) Şube Müdürlüğü 06760 Çubuk-Ankara/TÜRKİYE
Telefon: +90.312.8272154
Faks: +90.312.8271052, +90.312.8272153
AFS: LTAAANYX
e-posta: aisnof@dhmi.gov.tr

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK BİLGİ YÖNETİMİ (AIM) NOTAM YÖNERGESİ			
Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 27.03.2020	Değ. Tarihi: 31.12.2020	Değ. No: 02	Sayfa: 9 / 27

2.4 ULUSLARARASI NOTAM OFİSİNİN (NOF) GÖREV VE SORUMLULUKLARI:

- a) NOTAM'a esas havacılık bilgi/verilerini, ICAO NOTAM formatında uluslararası dokümanlara uygun olarak yurt içine Türkçe, yurt dışına İngilizce olarak yayımlamak,
- b) Ankara FIR'ında yer alan Havalimanlarına ait pist yüzey koşullarına ilişkin bilgileri ICAO SNOWTAM formatında yayımlamak ve AIP AD 1.2 bölümünde belirtildiği şekilde dağıtımını yapmak,
- c) Ulusal NOTAM Ofisi tarafından "H" serisi ile yayımlanan dahili NOTAM'ları harici NOTAM serisi ile uluslararası yayımlamak,
- d) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeki (KKTC) havalimanları ve Ercan Tavsiyeli Hava Sahasına ilişkin geçici ve kalıcı değişiklik bilgilerini gerekmesi durumunda Genel Müdürlük AIM Şube Müdürlüğü ile koordine ederek yurt içi ve yurt dışına NOTAM ile yayımlamak,
- e) SHGM tarafından NOTAM olarak yayımlanması uygun görülen uçuş müsaadelerini NOTAM ile yayımlamak,
- f) Genel Müdürlük AIM Şube Müdürlüğü veya aciliyetine binaen Kuvvet Komutanlıkları'ndan doğrudan ulaşan Türk Silahlı Kuvvetleri'nce yapılacak Uluslararası Tatbikatlar ve bunlarla ilgili Seyrüsefer ikaz bilgilerini (Navigational Warning) NOTAM ile yayımlamak,
- g) Top atışları, eğitim uçuşları, Hava trafik hizmetlerinden sorumlu olduğumuz sahalar içinde kalan tatbikat, paraşüt atlayışları gibi askeri aktivitelere ilişkin NOTAM bilgilerini, yurt içi ve yurt dışına yayımlamak,
- h) Ege, Karadeniz ve Akdeniz'in uluslararası sularında ve hava sahasında icra edilecek tatbikatlarla ilgili Warning ve NOTAM'a esas bilgileri yayımlamak,
- i) Sahil Güvenlik Komutanlığı'ndan gelen SAR faaliyetleri ile ilgili Warning ve NOTAM'a esas bilgileri yayımlamak,
- j) Tahmini bitiş süreli (EST) NOTAM'lardan süresi dolmuş olanları ve/veya EAD sistemi tarafından süresi dolduğu bilgisi alınanları ilgili birimlerle koordine kurarak yenilemek veya iptal etmek, PERM'li NOTAM'ların sayısı çok artmış (100'ü geçmiş) ise Genel Müdürlük AIM Birimine bilgi vermek,
- k) Yürürlükte olan NOTAM'ların Kontrol Listelerini hazırlayarak her ay düzenli olarak yurt içi ve yurt dışına yayımlamak, NOTAM bilgisi taleplerini karşılamak,
- l) AISPORTAL sisteminde sistem tarafından çizimi yapılan NOTAM'ların çizimlerini kontrol etmek ve yapılamaması durumunda NOTAM'ların çizimini yapmak veya Genel Müdürlük AIM Şube Müdürlüğünü haberdar etmek,

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
	HAVACILIK BİLGİ YÖNETİMİ (AIM) NOTAM YÖNERGESİ			
Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 27.03.2020	Değ. Tarihi: 31.12.2020	Değ. No: 02	Sayfa: 10 / 27

- m) Diğer ülkelerde yayımlanan NOTAM'lerden özellik arz eden veya ülkemiz çıkarlarına ters düşecek nitelikte olanları Genel Müdürlük AIM Şube Müdürlüğüne bilgi vermek, silsile yoluyla sıralı amirlerini haberdar etmek, alınan talimata uygun olarak gerekli işlemleri yapmak,
- n) EUROCONTROL EAD tarafından gönderilen periyodik geri bildirimleri (INO quarter view) değerlendirerek gerekli düzeltici faaliyetleri gerçekleştirmek,
- o) NOTAM/SNOWTAM'a esas kayıtları Genel Müdürlük Arşiv Yönetmeliği esaslarına göre muhafaza etmek, rapor konusu olan kayıtları süresi dolsa bile ihtiyaç duyulacağı süre boyunca muhafaza etmek.

2.5 İSTANBUL HAVALİMANI BAŞMÜDÜRLÜĞÜ ULUSAL NOTAM OFİSİ:

- a) İstanbul Havalimanı'nda konuşlandırılmış olup yalnızca İstanbul FIR'ı dahilinde bulunan havalimanlarına ilişkin yurtiçine yayımlanacak NOTAM ve SNOWTAM işlemlerini ICAO, EUROCONTROL dokümanları ile ilgili ulusal mevzuatları esas alarak yürütür.
- b) Uluslararası NOTAM Ofisi'nde hizmete yönelik sistemlerin hizmet dışı kalması durumunda söz konusu ofisin NOTAM ve SNOWTAM ile ilgili görev ve sorumluluklarını yerine getirir.
- c) Her iki NOTAM ofisinde hizmete yönelik sistemlerin hizmet dışı kalması durumunda, NOTAM yayımlanmasını teminen NOTAM Proposal işlemlerini her ofis kendisi yapar.

Adres: DHMİ İstanbul Havalimanı Başmüdürlüğü Havacılık Bilgi Yönetimi (AIM) Şube Müdürlüğü AIM Ofisi
34287 İstanbul

Telefon: +90 212 891 82 80
: +90 212 891 82 90
Faks : +90 212 891 82 81
: +90 212 891 82 82
AFS : LTFMYOYX

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK BİLGİ YÖNETİMİ (AIM) NOTAM YÖNERGESİ			
Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 27.03.2020	Değ. Tarihi: 31.12.2020	Değ. No: 02	Sayfa: 11 / 27

2.6 ULUSAL NOTAM OFİSİNİN GÖREV VE SORUMLULUKLARI:

- a) İstanbul FIR içindeki havalimanlarının ve SSY cihazlarının geçici nitelikteki NOTAM'a esas bilgilerini H serisi NOTAM ile yurt içine yayımlamak, harice yayımlanmasını teminen Uluslararası NOTAM ofisi ile koordine etmek,
- b) İstanbul FIR içindeki havalimanlarına ait pist yüzey koşullarına ilişkin bilgileri ICAO SNOWTAM formatında yayımlamak ve AIP bölüm AD 1.2 madde 1.2.6'da belirtildiği şekilde dağıtımını yapmak,
- c) H serisi ile yayımladığı tahmini bitiş süreli (EST) NOTAM'lardan süresi bitmiş olanları ilgili birimlerle koordine kurarak yenilemek veya iptal etmek,
- d) Yayımladığı H serisi NOTAM'lara ilişkin HTKM uluslararası NOTAM ofisi tarafından yayımlanan harici NOTAM'ların kontrolünü ve takibini yapmak, gerekmesi halinde geri bildirimde bulunmak,
- e) AISPORTAL sisteminde sistem tarafından çizimi yapılan NOTAM'ların çizimlerini kontrol etmek ve uygun formatta çizimi yapılamamış NOTAM'lardan Genel Müdürlük AIM Şube Müdürlüğünü veya HTKM NOF'u haberdar etmek,
- f) Diğer ülkelerce yayımlanan NOTAM'lardan özellik arz eden veya ülkemiz çıkarlarına ters düşecek nitelikte olanlardan Genel Müdürlük AIM Şube Müdürlüğüne bilgi vermek, alınan talimata uygun olarak gerekli işlemleri yapmak,
- g) EUROCONTROL EAD tarafından gönderilen periyodik geri bildirimlerin (INO quarter view) değerlendirilerek gerekli düzeltici faaliyetleri gerçekleştirmek,
- h) NOTAM/SNOWTAM taleplerine esas kayıtları Genel Müdürlük Arşiv Yönetmeliği esaslarına göre muhafaza etmek, rapor konusu olan kayıtları süresi dolsa bile ihtiyaç duyulacağı süre boyunca muhafaza etmek.

2.7 GENEL MÜDÜRLÜK İŞLETİMİNDEKİ HAVALİMANLARINDAKİ AIM BİRİMLERİ:

Hava Trafik Kontrol Merkezi ile İstanbul Havalimanı dışındaki Genel Müdürlükçe işletilen diğer havalimanlarında konuşlandırılan AIM Birimleri olup, görev ve sorumluluklarını ICAO, EUROCONTROL dokümanları ile ilgili ulusal mevzuatları esas alarak yürütür.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK BİLGİ YÖNETİMİ (AIM) NOTAM YÖNERGESİ			
Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 27.03.2020	Değ. Tarihi: 31.12.2020	Değ. No: 02	Sayfa: 12 / 27

2.7.1 GÖREV VE SORUMLULUKLARI:

- Havalimanı Müdürlüğünce talep edilmesi halinde, havalimanları ile ilgili NOTAM taleplerini ilgili NOTAM ofisine iletmek, iletmeyen önce; NOTAM talep metninde geçen bilgilerin Türkiye AIP'si ve ilgili dökümanlara uygunluğunun kontrol etmek, ve takibini yapmak, gerekmesi halinde ilgili NOTAM ofisine geri bildirimde bulunmak,
- Kendi Havalimanı/CTR/TMA'ya ilişkin NOTAM'ları ve/veya SNOWTAM'ları takip etmek, özellik arz etmesi durumunda silsile yoluyla sıralı amirleri bilgilendirmek ve Genel Müdürlük AIM Şube Müdürlüğüne bilgi vermek,
- NOTAM/SNOWTAM taleplerine esas kayıtları Genel Müdürlük Arşiv Yönetmeliği esaslarına göre muhafaza etmek, rapor konusu olan kayıtları süresi dolarsa bile ihtiyaç duyulacağı süre boyunca muhafaza etmek.

3.BÖLÜM NOTAM UYGULAMA ESASLARI

3.1 NOTAM GENEL ÖZELLİKLERİ

- Her bir NOTAM, ICAO NOTAM formunda belirtilen sıraya uygun tüm bilgileri içerecektir (KKTC adına yayımlanan NOTAM'lar hariç).
- NOTAM metni, ICAO kısaltmaları, göstergeleri, belirteçleri, düzenleyicileri, çağrı işaretleri, frekanslar, rakamlar ve açık bir ifade ile tamamlanan ICAO NOTAM kodlarına tahsis edilen standart kısaltılmış anlatım biçimlerinden oluşacaktır.
- Ulusal dağıtıma tabi tutulan NOTAM'lar Türkçe olarak, Uluslararası dağıtıma tabi tutulan NOTAM'lar İngilizce olarak yayımlanacaktır.
- Bir NOTAM'da hata olduğunda, hatalı NOTAM'ın yerini almak üzere yeni bir numara içeren bir NOTAM yayımlanacak veya hatalı NOTAM iptal edilecek ve yeni bir NOTAM yayımlanacaktır.
- Önceki bir NOTAM'ı iptal eden ya da değiştiren bir NOTAM verildiğinde, önceki NOTAM serisi ve numarası belirtilecektir. Seri, yer göstergesi ve her iki NOTAM'ın konusu aynı olacaktır.
- Sadece bir NOTAM iptal edilmeli veya bir NOTAM replace edilmelidir.
- Her NOTAM, yalnızca bir konu ve konunun bir koşulunu konu edecektir.
- Kalıcı bilgiler veya uzun süreli geçici bilgiler içeren bir NOTAM'da AIP veya SUP referans olarak verilecektir.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK BİLGİ YÖNETİMİ (AIM) NOTAM YÖNERGESİ			
Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 27.03.2020	Değ. Tarihi: 31.12.2020	Değ. No: 02	Sayfa: 13 / 27

- i) Bir NOTAM metninde yer alan yer göstergeleri, Doc 7910 da bulunan göstergeler olacaktır. Hiçbir durumda bu göstergelerin kısıtlanmış bir şekli kullanılmayacaktır. Konuma hiçbir ICAO konum göstergesi atanmamışsa, konum adı açık olarak girilmelidir. Konum adı yerel kullanıma uygun olarak yazılmalıdır.
- j) Her NOTAM'ın bir harfle belirtilen serisi olacak, bunu 4 basamaklı bir numara ve bir kesme işareti takip edecek ve yıl için 2 basamak kullanılacaktır. 4 basamaklı NOTAM numarası her takvim yılı için ardışık olacaktır.
- k) Her NOTAM serisi takvim yılını esas almak üzere 01 Ocak 00.00 UTC'de birbirini izleyen numaralarla başlatılır.
- l) S ve T harfleri NOTAM serisi için kullanılmayacaktır.
- m) Tüm NOTAM'lar mümkün olduğu kadar kısa ve öz olmalıdır ve diğer bir dokümana atıfta bulunmadan amacını tam olarak ortaya koymalıdır.
- n) Geçerli NOTAM'ların kontrol listesi, bir aydan daha fazla olmamak üzere yayımlanacaktır. Kontrol listesinden NOTAM'ın çıkarılması, NOTAM'ı iptal etmez.
- o) NOTAM kontrol listesinde, en son yayımlanan AIP düzeltmeleri, AIP ekleri ve AIC numaraları yer alacaktır.
- p) Her bir seri için ayrı bir NOTAM Kontrol listesi yayımlanacaktır.
- q) NOTAM, dağıtım yapılacak bilginin geçici nitelikte ve kısa süreli olması durumunda ya da kapsamlı metin ve/veya grafikler hariç operasyonel olarak önem arz eden daimi değişikliklerin ya da uzun süreli geçici değişikliklerin, kısa bir sürede duyurulması gerektiğinde oluşturulmalı ve derhal yayımlanmalıdır.
- r) NOTAM, Hizmet verilemezlik, volkanik aktivite, radyoaktif madde salınımı, toksik kimyasallar ve öngörülemeyen diğer durumlar hariç etkilenen tarafların gerekli herhangi bir işlem yapmaları için yeterli süre öncesinden yayımlanması için zamanında talep edilmelidir.
- s) Yasak, Tahditli ve Tehlikeli sahalarının kurulması ve acil durum operasyonları dışındaki geçici hava sahası kısıtlamalarını gerektiren faaliyetler için en az yedi (7) gün önceden bildirimde bulunulacaktır.
- t) Kalıcı bir NOTAM'ın (PERM) yayımlanmasından itibaren üç ay içinde, NOTAM bilgisi etkilenen havacılık bilgi ürünlerine dahil edilecektir.
- u) Uzun süreli geçici bir NOTAM'ın yayımlanmasından itibaren üç ay içinde, NOTAM'da yer alan bilgi AIP SUP'a dahil edilecektir.
- v) Bir AIP AMDT veya bir AIP SUP, AIRAC prosedürlerine uygun olarak yayımlandığında, "içeriğin kısa bir açıklamasını vererek yürürlük tarih ve saatini, ve

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK BİLGİ YÖNETİMİ (AIM) NOTAM YÖNERGESİ			
Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 27.03.2020	Değ. Tarihi: 31.12.2020	Değ. No: 02	Sayfa: 14 / 27

AMDT veya SUP referans numarası verilerek Trigger NOTAM” olarak adlandırılan NOTAM yayımlanacaktır.

- w) Trigger NOTAM, AMDT ve SUP ile aynı tarih ve saatte yürürlüğe girecektir ve uçuş öncesi bilgi bülteninde on dört günlük bir süre için geçerli kalacaktır.

3.2 NOTAM’A ESAS KONULAR

Aşağıda yer alan durumlar söz konusu olduğunda NOTAM talep edilecek ve yayımlanacaktır.

- 3.2.1** Havalimanı/Heliport veya pistlerin tesis edilmesi, kapatılması veya çalışması ile ilgili önemli değişiklikler,
- 3.2.2** Havacılık hizmetlerinin (AGA, AIS, ATS, CNS, MET, SAR v.b) kurulması,kaldırılması veya çalışmalarındaki önemli değişiklikler,
- 3.2.3** Hava seyrüsefer sistemleri ve hava-yer haberleşme sistemlerinin tesisi, hizmetten alınması veya işletim kabiliyetindeki önemli değişiklikler. Bu kapsamda yer alan durumlar şunlardır:
- a) Bir kesilme veya faaliyete geri dönme,
  - b) Frekans değişikliği,
  - c) Bildirilen hizmet saatlerindeki değişiklikler,
  - d) Tanıtmasındaki değişiklik,
  - e) Yönlendirici yardımcılarındaki bir değişiklik,
  - f) Yer değişikliği,
  - g) %50 ya da daha çok oranlara varan güç artışı veya azalması,
  - h) Yayın programında veya içeriğinde değişiklik,
  - i) Faaliyetindeki herhangi bir düzensizlik veya güvenilmezlik bulunduğu,
  - j) Röle istasyonlarındaki kısıtlamalar.
- 3.2.4** İşletime doğrudan etkisi bulunan, yedek ve ikincil sistemlere ulaşılamama durumu,
- 3.2.5** Görsel yardımcı cihazların tesisi, kaldırılması ve bunlarda meydana gelen önemli değişiklikler,
- 3.2.6** Havalimanı aydınlatma sistemi ile ilgili önemli kısımların faaliyetinin kesilmesi veya

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK BİLGİ YÖNETİMİ (AIM) NOTAM YÖNERGESİ			
Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 27.03.2020	Değ. Tarihi: 31.12.2020	Değ. No: 02	Sayfa: 15 / 27

tekrar faaliyete alınması,

- 3.2.7** Hava Seyrüsefer hizmet yöntemleri ile ilgili yapılan önemli değişikliklerin oluşturulması kaldırılması veya değişikliği,
- 3.2.8** Manevra sahasında büyük hatalar ya da bir engelin ortaya çıkması veya mevcut olan bu durumun giderilmesi,
- 3.2.9** Yakıt, yağ ve oksijen mevcudiyetindeki önemli bir değişiklik ya da kısıtlama,
- 3.2.10** Mevcut Arama-Kurtarma araç ve hizmetlerindeki önemli değişiklikler,
- 3.2.11** Hava Seyrüseferi için önemli olan maniaları gösteren tehlike bıkınlarının oluşturulması, kaldırılması ya da çalışmaya yeniden başlaması,
- 3.2.12** Acil gereği yapılması istenen Yönetmelik ve Tüzüklerdeki değişiklikler, örneğin: Arama-Kurtarma faaliyetleri için yasak olan sahalara,
- 3.2.13** Hava Seyrüseferini etkileyen tehlikelerin varlığı:
- a) Manialar,
  - b) Askeri tatbikatlar,
  - c) Gösteriler,
  - d) Havai fişek,
  - e) Dilek feneri,
  - f) Yarışmalar,
  - g) Yayınlanmış sahalarda dışında kalan önemli paraşüt etkinlikleri.
- 3.2.14** Pilotların gece görüşünü etkileyecek derecede lazer gösterileri ve işaret fişekleri,
- 3.2.15** Tırmanış, pas geçme, yaklaşma sahalarda ve pist uzantısında hava seyrüseferini etkileyebilecek önemli maniaların dikilmesi, kaldırılması veya değiştirilmesi,
- 3.2.16** Yasak, Tahditli, Tehlikeli sahalarda durumundaki değişiklikler ya da bunların (faal hale getirilmesi ya da aktiviteyi durdurma dahil olmak üzere) oluşturulması veya iptal edilmesi,
- 3.2.17** VHF acil frekansı 121.5 Mhz için gözetim bakım çalışması gerektiği ve kesinti ihtimali mevcut olan yerlerdeki saha, yol veya yol kesitlerinin oluşturulması veya kaldırılması,

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
	HAVACILIK BİLGİ YÖNETİMİ (AIM) NOTAM YÖNERGESİ			
Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 27.03.2020	Değ. Tarihi: 31.12.2020	Değ. No: 02	Sayfa: 16 / 27

- 3.2.18** Yer göstergelerinin tahsisi, iptali veya değiştirilmesi,
- 3.2.19** Kurtarma ve yangınla mücadele kategorisindeki meydan/heliport'lardaki değişiklikler. (bkz Annex 14, Volume I, Chapter 9, ve Attachment A, Section 17)
- 3.2.20** Harekat sahasındaki kar, buz, sulu kar, radyoaktif madde, zehirli kimyasal madde, volkanik kül kalıntısı veya hareket sahasında bulunan su kaynaklı tehlikeli koşulların varlığı, ortadan kalkması veya durumundaki değişiklikler,
- 3.2.21** Aşılama ve karantina önlemlerine tabi olan durumlarda değişiklik gerektiren salgınların ortaya çıkması,
- 3.2.22** Gözlenen veya beklenen uzay/hava olayları, (olayın oluş tarih ve saati, bundan etkilenebilecek hava sahası alanları ve uçuş seviyeleri)
- 3.2.23** Volkanik aktivitelerin gelişi, yeri, volkanik püskürtmelerin tarih ve zamanı, süresi, volkanik kül bulutlarının hareket yönü ve dikey-yatay genişliği, etkilenen yollar, veya yol bölümlerine ilişkin önemli operasyonel değişiklikler.
- 3.2.24** Nükleer veya kimyasal bir kaza/vaka sonucu atmosfere yayılan radyoaktif maddeler ve/veya zehirli kimyasalların olması (Bu olayın yeri, tarih ve saati, yayılımın hareket yönü ve bundan etkilenen uçuş seviyeleri ve yollar)
- 3.2.25** Hava Seyrüseferini etkileyen yöntem ve/veya kısıtlamalarla birlikte Birleşmiş Milletler himayesine alınan insani yardım görevleriyle ilgili operasyonların oluşturulması,
- 3.2.26** Hava Trafik Hizmetleri(ATS) ve bunu destekleyici yardımcı hizmetlerin kısmen ya da tamamen kesintiye uğraması durumunda kısa vadeli ihtiyati önlemlerin yürürlüğe konması,

3.3 NOTAM'A ESAS OLMAYAN (NOTAM YAYIMLANMAYACAK) KONULAR:

Aşağıda yer alan durumlar söz konusu olduğunda NOTAM yayımlanmayacaktır.

- a) Apronlar ve taksiyolları üzerinde, uçak hareket güvenliğini etkilemeyecek türden bakım çalışmaları,
- b) Uçak iniş-kalkışları, mevcut diğer pistler üzerinde güvenli bir şekilde yapılabildiğinde veya gerektiğinde kullanılan teçhizatın kaldırılabilceği hallerdeki pist işaretleme çalışmaları,
- c) Hava araçlarının uçuş emniyetini etkilemeyen havalimanı civarındaki geçici manialar,

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK BİLGİ YÖNETİMİ (AIM) NOTAM YÖNERGESİ			
Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 27.03.2020	Değ. Tarihi: 31.12.2020	Değ. No: 02	Sayfa: 17 / 27

- d) Uçak operasyonunu doğrudan etkilemeyen havalimanı aydınlatma sistemindeki kısmi arızalar,
- e) Alternatif frekansların kullanılabilir ve etkin olduğu bilindiği durumlarda hava-yer haberleşmesindeki kısmi arızalar,
- f) Apron yönlendirme hizmetleri ile yer yol trafik kontrolündeki aksaklıklar,
- g) Havalimanı hareket sahasındaki yer (konum), yön veya diğer talimat işaretlerinin çalışmaması,
- h) Kontrolsüz hava sahasında VFR şartlarda yapılan yayımlanmış saha veya tehlikeli ya da yasak sahalarda kontrollü yapılan paraşüt atlayışları,
- i) Yer birimleri tarafından yapılan eğitim faaliyetleri,
- j) Operasyonel bir etkisi yoksa yedek ve ikincil sistemlerin kullanım dışı olması,
- k) Operasyonel bir etkisi yoksa, havalimanı tesis ve genel hizmetlerin kısıtlı olması,
- l) Genel havacılığı etkilemeyen ulusal yönetmelikler/düzenlemeler,
- m) Operasyonel bir etkisi olmayan olası/potansiyel duyuru ve ikazlar,
- n) Halihazırda yayımlanmış olan bilgiler için genel hatırlatmalar,
- o) Yer birimleri için, hava sahası ve servis kullanıcılarına operasyonel bir etkisi olmayan teçhizatların olması,
- p) Operasyonel etkisi olmayan lazer ve minimum uçuş yüksekliğinin altındaki havai fişek gösterileri ile ilgili durumlar,
- q) Bir saatten kısa süren yerel koordineli şekilde planlanmış çalışmalarla bağlantılı olan hareket sahası kısımlarının kapalılığı,
- r) Çalışma saatleri dışında havalimanı/heliport kapalılık/meşguliyet veya değişiklik olması durumları,
- s) Benzer şekilde geçici durumlara ait operasyonel olmayan her türlü bilgi,

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK BİLGİ YÖNETİMİ (AIM) NOTAM YÖNERGESİ			
	Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 27.03.2020	Değ. Tarihi: 31.12.2020	

3.4 İÇERİĞİNE GÖRE NOTAM TÜRLERİ

NOTAM'lar, Ulusal ve Uluslararası NOTAM'lar olmak üzere iki kategoride ve içeriğine göre ayrı serilerde yayımlanır.

3.4.1 Uluslararası NOTAM Serileri:

3.4.1.1 Uluslararası NOTAM serileri A, B, C ve D harfleriyle tanımlanan 4 ayrı NOTAM serisinden oluşmakta olup uluslararası kullanıcılara EAD Sistemi üzerinden içeriklerine göre bu serilerden biri ile NOTAM oluşturularak dağıtımı yapılır.

3.4.1.2 “A” Serisi NOTAM aşağıdaki durumlar için yayımlanır.

- a) Genel kurallar,
- b) Yol seyrüseferi ve haberleşme kolaylıkları,
- c) FL245 ve üzerinde yer alan hava sahası kısıtlamaları ve aktiviteler,
- d) Manialara ilişkin bilgiler.

NOT: Uluslararası trafiğe açık havalimanlarına ilişkin bilgiler. (Bknz:AIP TÜRKİYE AD 1.3-1 ve AD 1.3-2 Index to Aerodromes)

3.4.1.3 “B” Serisi NOTAM aşağıdaki durumlar için yayımlanır.

- a) FL245’in altında yer alan hava saha kısıtlamaları ve aktivitelerine ilişkin bilgiler,
- b) IFR uçuşlarla doğrudan ilgisi olan, Ankara ve İstanbul FIR’ları içindeki ulusal trafiğe açık havalimanlarına ilişkin bilgiler. (Bknz: AIP TÜRKİYE AD 1.3-1 ve AD 1.3-2 Index to Aerodromes)

3.4.1.4 “C” Serisi NOTAM aşağıdaki durumlar için yayımlanır.

- a) Heliportlar’a ilişkin bilgiler,
- b) Yalnızca VFR uçuşlara izin verilen Havalimanı/iniş şeridi vs. ilişkin bilgiler,
- c) 400 Ft AGL ve üzeri sivil insansız hava aracı (İHA) uçuşları,

3.4.1.5 “D” serisi NOTAM aşağıdaki durumlar için yayımlanır.

Askeri havalimanlarına ilişkin bilgiler.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK BİLGİ YÖNETİMİ (AIM) NOTAM YÖNERGESİ			
Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 27.03.2020	Değ. Tarihi: 31.12.2020	Değ. No: 02	Sayfa: 19 / 27

3.4.2 SNOWTAM

- Harekat sahası üzerinde kar, sulu kar, buz veya bunlarla ilişkilendirilen su birikintilerinin neden olduğu tehlikeli koşulların varlığını veya kaldırılması durumu SNOWTAM ile yayımlanır.
- Her havalimanı için SNOWTAM'lar ayrı ayrı numaralandırılarak yayımlanır. Her yılın ocak ayının birinci günü 00.00 UTC'de SWLT0001'den başlar.
- Türkiye AIP'si bölüm AD 1.2'de belirtildiği şekilde dağıtımı yapılır.

3.4.3 Ulusal NOTAM serileri:

Ulusal NOTAM serileri G, H, L ve M harfleriyle tanımlanan 4 ayrı NOTAM serisinden oluşmaktadır. Ulusal kullanıcılara EAD Sistemi üzerinden içeriklerine göre bu serilerden biri ile NOTAM oluşturularak dağıtımı yapılır.

3.4.3.1 "G" Serisi NOTAM aşağıdaki durumlar için yayımlanır:

- Türkiye'deki tüm havaalanları,
- Yol, seyrüsefer kolaylıklarını,
- Hava sahası kısıtlamaları ve ikaz bilgilerine ilişkin bilgiler.

3.4.3.2 "H" Serisi NOTAM aşağıdaki durumlar için yayımlanır:

- İstanbul FIR'ı içindeki havalimanlarına ilişkin geçici nitelikteki bilgiler
- İstanbul FIR'ı içindeki Seyrüsefer kolaylıklarına ilişkin geçici nitelikteki bilgiler.

3.4.3.3 "M" Serisi NOTAM aşağıdaki durumlar için yayımlanır:

- Askeri havalimanlarına ilişkin bilgiler,
- Her yılın Ocak ayının birinci günü 00.00 UTC'de M5001'den başlayarak numaralandırılırlar.

3.4.3.4 "L" Serisi NOTAM aşağıdaki durumlar için yayımlanır:

İnsansız hava araçlarına ilişkin bilgiler.

3.4.4 KKTC ile ilgili Yayımlanan NOTAMLAR

- "N" Serisi NOTAM ile; KKTC havalimanlarına ve Ercan tavsiyeli Havasahasına ilişkin bilgiler uluslararası olarak yayımlanır.
- "K" Serisi NOTAM ile; KKTC havalimanlarına ve Ercan tavsiyeli Havasahasına ilişkin bilgiler yalnızca yurtiçine yayımlanır.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK BİLGİ YÖNETİMİ (AIM) NOTAM YÖNERGESİ			
Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 27.03.2020	Değ. Tarihi: 31.12.2020	Değ. No: 02	Sayfa: 20 / 27

3.5 İŞLEVİNE/TİPİNE GÖRE NOTAM'LAR

- a) **NOTAMN – (NOTAM NEW):**Yeni yayımlanan NOTAM'ı ifade eder.
- b) **NOTAMR - (NOTAM REPLACE):** Yayımlanmış bir NOTAM'daki değişiklik sebebiyle eski NOTAM'ın yerine geçecek olan yeni NOTAM'ı ifade eder.
- c) **NOTAMC – (NOTAM CANCEL):** Yayımlanmış olan bir NOTAM'ın iptal edildiğini ifade eder.

4.BÖLÜM

NOTAM TALEBİ OLUŞTURMA USULLERİ

4.1 NOTAM TALEP FORMU OLUŞTURMA VE TAKİP

NOTAM talebi aşağıda belirtildiği gibi yapılacaktır.

- 4.1.1** NOTAM talebinde bulunacak yetkili personel tarafından <https://ssd.dhmi.gov.tr> web adresinde bulunan NOTAM talep formu doldurularak havalimanı AIM birimine, havalimanında AIM personeli bulunmaması durumunda doğrudan ilgili NOTAM ofisine iletilecektir. Havalimanı AIM birimine sunulması durumunda AIM birimi kontrol ederek ilgili NOTAM ofisine yayımlanmak üzere ivedilikle gönderecektir. Yayımlanan NOTAM'lar talep eden birim/personel tarafından takip ve kontrol edilerek gerekmesi halinde ilgili NOTAM ofisine geri bildirim yapılacaktır.
- 4.1.2** NOTAM talebi, NOTAM talep formunda yer alan tüm kısımların eksiksiz bir şekilde doldurularak elden, faks, e-posta veya iletişim teknolojileri (AFTN/AMHS, AISPORTALvs.) kullanılarak yapılır. E-posta ile iletilmesi durumunda telefon ile ilgili NOTAM ofis bilgilendirilecektir.
- 4.1.3** Aciliyetine binaen telefon ile NOTAM talebi yapılması durumunda, imzalı NOTAM talep formu ilgili NOTAM ofisine aynı gün içinde iletilecektir.
- 4.1.4** NOTAM talebinde bulunan yetkili personel, NOTAM talebine ilişkin bilgiyi silsile yoluyla sıralı amirlerine aktaracaktır.
- 4.1.5** İstanbul FIR'ında yer alan sivil havalimanlarına ilişkin NOTAM talepleri İstanbul Havalimanı NOTAM Ofisine, Ankara FIR'ında yer alan havalimanları ile ülkemiz hava sahasına ilişkin tüm NOTAM talepleri HTKM Uluslararası NOTAM Ofisine yapılacaktır.
- 4.1.6** NOTAM talebinde, NOTAM'a esas konu sade ve açık bir lisan ile yazılacaktır.
- 4.1.7** NOTAM'a esas konunun talep etme zamanında veya öncesinde başlamış ise NOTAM talebinde NOTAM başlangıç zamanına "hemen geçerli" anlamına gelen "WIE" kısaltması kullanılacaktır.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK BİLGİ YÖNETİMİ (AIM) NOTAM YÖNERGESİ			
	Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 27.03.2020	Değ. Tarihi: 31.12.2020	

4.1.8 Kalıcı özellik taşıyan, AIP'ye alınacak ve AIP'de yayımlanmış bilgilerdeki değişikliklere ilişkin NOTAM talepleri yalnızca Genel Müdürlük üzerinden yapılacaktır.

4.1.9 SHGM ve Genel Müdürlük AIM Şube müdürlüğünce yapılan NOTAM taleplerinde NOTAM talep formu kullanılmayabilir. NOTAM taleplerinde NOTAM başlama ve bitiş zamanı ile geçerli olduğu period, açık metin ve ilgili referanslar yer alacaktır.

4.1.10 HSBM tarafından NOTAM talepleri, HSBM tarafından oluşturulan standart form ile yapılır.

4.1.11 Her bir NOTAM talebi sadece bir konuyu içerecektir.

4.1.12 NOTAM talebindeki koordinatlar WGS-84 coğrafi koordinat sistemine göre derece, dakika, saniye cinsinden yazılacaktır. Önce Enlem (N) olarak, sonra Boylam (E) olarak yazılmalıdır.

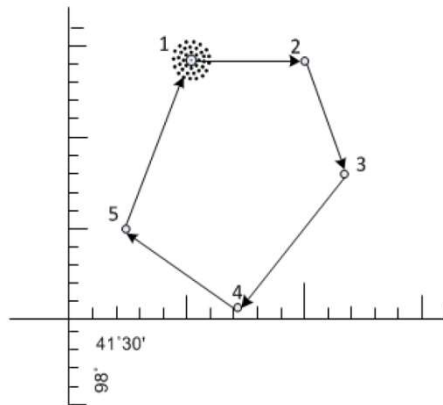
a) Poligon Saha aşağıdaki gibi tanımlanacaktır.

Bir sahanın yatay limitlerini belirleyen noktalar saat yönünde yazılmalıdır. Uygun olan durumlarda, yazılan koordinatı parantez içerisinde belirtilecek olan coğrafi göstergeler takip edebilir.

Örnek: E) TOP ATIŞI YAPILACAKTIR.

SAHA:

443838N0200818E 444508N0201455E 443445N0202447E 443838N0200818E

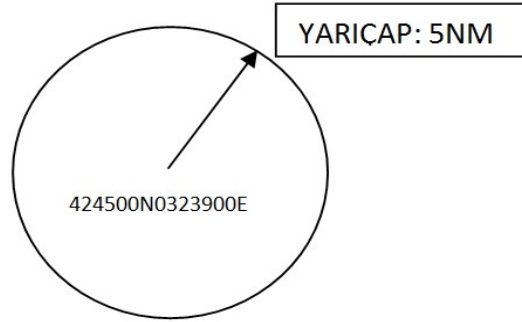
b) Dairesel Saha aşağıdaki gibi tanımlanacaktır.

Dairenin merkezini belirten tek bir nokta ve yarıçap bilgisi deniz mili (NM) olarak verilecektir. Parantez içine coğrafi gösterge yazılarak tanımlanabilir.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK BİLGİ YÖNETİMİ (AIM) NOTAM YÖNERGESİ			
	Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 27.03.2020	Değ. Tarihi: 31.12.2020	

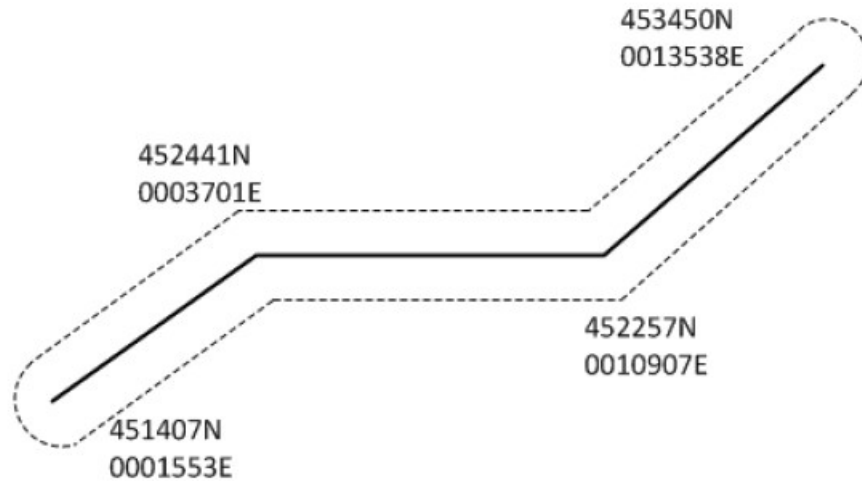
Örnek:

E) AIR DISPLAY WILL TAKE PLACE WITHIN RADIUS 5NM CENTERED AT 424500N0323900E

c) **Koridor (Rota) aşağıdaki gibi tanımlanacaktır.**

Koridor, noktalar arasındaki bir hat ve hattın her iki yanına olan mesafe ile tanımlanan bir poligon türüdür.

NOT: NOTAM'a esas saha tanımlanırken, bir bölgenin coğrafik özelliklerinin (Ülke sınırları, nehirler, deniz kıyısı vb) kullanılması önerilmez. Eğer operasyonel olarak gerekli ise, saha geniş olarak tanımlanıp içine giren FIR hariç tutulabilir.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK BİLGİ YÖNETİMİ (AIM) NOTAM YÖNERGESİ			
Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 27.03.2020	Değ. Tarihi: 31.12.2020	Değ. No: 02	Sayfa: 23 / 27

Örnek:

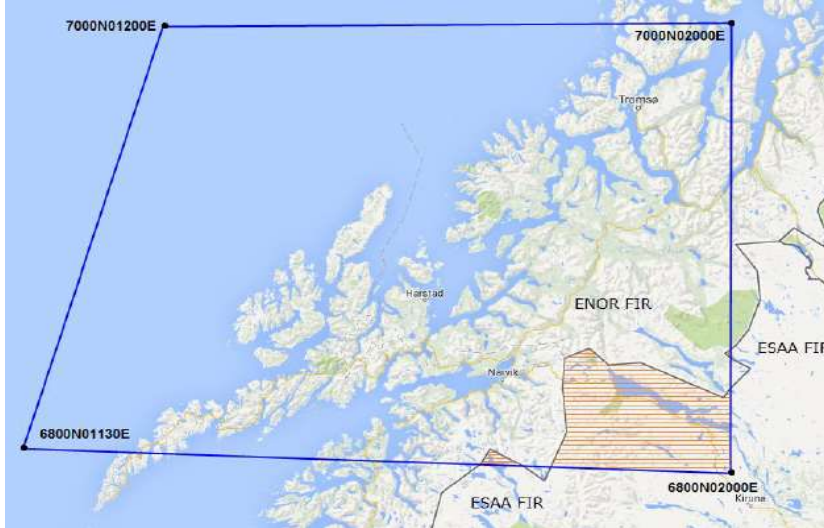
E) GEÇİCİ TEHLİKELİ SAHA TAHSİS EDİLMİŞTİR:

7000N01200E 7000N02000E 6800N02000E 6800N01130E 7000N01200E FIR ESAA HARİÇ OLMAK ÜZERE.

Hatalı Örnek:

GEÇİCİ TEHLİKELİ SAHA TAHSİS EDİLMİŞTİR:

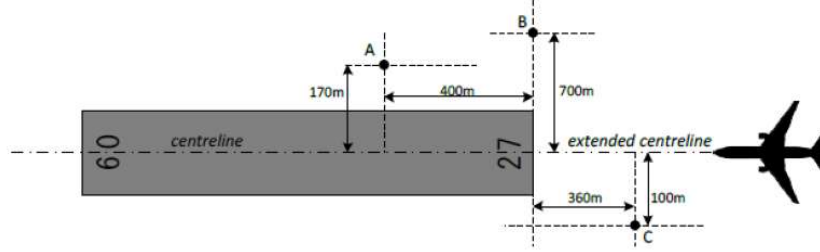
7000N01200E 7000N02000E 6820N02000 NORVEÇ VE İSVEÇ SINIRI BOYUNCA.

d) Mania ve/veya çalışma yerinin belirtilmesi:

Pist ve bağlantı yolları üzerinde veya civarında bir manianın ve/veya çalışma yerinin belirtilmesi için, ilgili pist eşiği (THR) referans noktası olarak alınmalıdır ve “ÖTESİNDE, GERİSİNDE VE DOĞRULTUSUNDA” terimleri kullanılmalıdır. Aksi takdirde koordinat, yön ya da derece göstergeleri kullanılmalıdır.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK BİLGİ YÖNETİMİ (AIM) NOTAM YÖNERGESİ			
	Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 27.03.2020	Değ. Tarihi: 31.12.2020	

- A: ‘THR 27 NİN 400M ÖTESİNDE, MERKEZ HATTININ 170M KUZEYİNDE.’
B: ‘THR 27 DOĞRULTUSUNDA, MERKEZ HATTININ 700M KUZEYİNDE.’
C: ‘THR 27 360M GERİSİNDE, MERKEZ HATTININ 100M GÜNEYİNDE.’

4.1.13 NOTAM talebi tek bir konuyu ve konunun bir koşulunu içermelidir.

4.1.14 Birbirini izleyen 2 (iki) ardışık aktivite arasındaki maksimum zaman aralığı 7 (yedi) günü aşmamalıdır. Ardışık aktivite zaman aralığı 8 (sekiz) gün ve üzeri olursa, ayrı NOTAM yayımlanmalıdır.

4.1.15 NOTAM taleplerinde gün başı saat dilimi “00.00”, gün sonu saat dilimi “23.59” ile tanımlanır.

4.1.16 Manialar ile ilgili NOTAM taleplerinde, manianın tepe nokta değeri (Elevation at top) AMSL olarak ve FEET cinsinden verilmelidir.

4.1.17 Hava Seyrüsefer sistemlerine ait NOTAM taleplerinde, ilgili sisteme ait Tanıtma /Frekans/Kanal bilgileri Türkiye AIP’ sinde yer alan şekli ile birebir uyumlu olarak belirtilir.

4.1.18 NOTAM taleplerinde düşey değer AMSL olarak verilmelidir. AGL olarak verilmesi durumunda, bahse konu nesne veya aktivitenin AMSL’den olan FEET değeri de mutlaka belirtilmelidir.

4.2 SNOWTAM TALEP FORMU OLUŞTURMA

- SNOWTAM talebinde bulunacak yetkili personel tarafından <https://ssd.dhmi.gov.tr> web adresinde bulunan SNOWTAM talep formu doldurularak havalimanı AIM birimine, havalimanında AIM personeli bulunmaması durumunda doğrudan ilgili NOTAM ofisine iletilecektir. Havalimanı AIM birimine sunulması durumunda AIM birimi kontrol ederek ilgili NOTAM ofisine yayımlanmak üzere ivedilikle gönderecektir. Yayımlanan SNOWTAM’lar talep eden birim/personel tarafından takip ve kontrol edilerek gerekmesi halinde ilgili NOTAM ofisine geri bildirim yapılacaktır.
- SNOWTAM talebinde bulunan yetkili personel, SNOWTAM talebine ilişkin bilgiyi silsile yoluyla sıralı amirlerine aktaracaktır.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ			
	HAVACILIK BİLGİ YÖNETİMİ (AIM) NOTAM YÖNERGESİ			
Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 27.03.2020	Değ. Tarihi: 31.12.2020	Değ. No: 02	Sayfa: 25 / 27

- c) İstanbul FIR'ında yer alan havalimanlarına ilişkin SNOWTAM talepleri İstanbul Havalimanı NOTAM Ofisine, Ankara FIR'ında yer alan havalimanlarına ilişkin tüm SNOWTAM talepleri HTKM Uluslararası NOTAM Ofisine yapılacaktır.

4.3 NOTAM ve SNOWTAM TALEP FORMU KABUL ETME

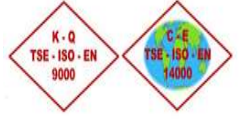
- a) İlgili Sivil ve/veya askeri birimlerden gelen NOTAM talebinin, Madde 3.3'te bahsedilen NOTAM'a esas konular dahilinde olması kaydıyla, gelen bilgi HTKM Uluslararası NOTAM Ofisi (NOF) ve/veya İstanbul AIS/Ulusal NOTAM Ofisi tarafından kontrol edilir ve değerlendirilir, uygun ise yayımlanır.
- b) Uzun süreli geçici değişiklikler ile kalıcı nitelikteki AIP bilgilerini içeren NOTAM verisi/bilgisi Genel Müdürlük Havacılık Bilgi Yönetimi Şube Müdürlüğü ile koordine edilerek değerlendirilir, uygun ise yayımlanır.
- c) İlgili Sivil birimlerden gelen SNOWTAM talebi, Ankara FIR'ında bulunan havalimanları için HTKM Uluslararası NOTAM Ofisi (NOF) tarafından ve İstanbul FIR'ında bulunan havalimanları için İstanbul AIS/Ulusal NOTAM Ofisi tarafından kontrol edilerek değerlendirilir, uygun ise yayımlanır.
- d) İlgili askeri birimlerden gelen SNOWTAM talebi, HTKM Uluslararası NOTAM Ofisi (NOF) tarafından kontrol edilerek değerlendirilir, uygun ise yayımlanır.
- e) KKTC Sivil Havacılık Dairesi tarafından HTKM Uluslararası NOTAM ofisine AFTN/AMHS üzerinden gönderilen NOTAM'a esas bilgiler, gerekmesi durumunda Genel Müdürlük Havacılık Bilgi Yönetim Müdürlüğü ile koordine edilerek değerlendirilir, uygun ise yayımlanır.
- f) İletilen NOTAM ve/veya SNOWTAM içeriği eksik ise veya Madde 3.3'te yer alan NOTAM'lanması gereken bilgilerden değilse, bilgi HTKM Uluslararası NOTAM Ofisi (NOF) ve/veya İstanbul AIS/Ulusal NOTAM Ofisi tarafından talebi yapan ilgili birim/yetkili personel ile görüşülür, NOTAM içeriğinin NOTAM'lanmaya uygun hale dönüştürülmesi talep edilir. İlgili birim/yetkili personel tarafından eksikliği, uygunsuzluğu veya hatası giderilerek düzenlenen yeni NOTAM Talep Formu kontrol edilerek değerlendirilir, uygun ise yayımlanır.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK BİLGİ YÖNETİMİ (AIM) NOTAM YÖNERGESİ			
Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 27.03.2020	Değ. Tarihi: 31.12.2020	Değ. No: 02	Sayfa: 26 / 27

5.BÖLÜM

TÜRK HAVA SAHASI DIŞINDA ULUSLARARASI SULARDA YAPILAN AKTİVİTELERE İLİŞKİN NOTAM PROSESİ

- a) Türk hava sahası dışında uluslararası sulara yapılacak aktivitelere ilişkin NOTAM talebi Genel Müdürlük AIM Şube Müdürlüğüne yapılır.
- b) Genel Müdürlük AIM Şube Müdürlüğü gerekli değerlendirmeyi yaparak, gerekmesi durumunda, ilgili birimlerle koordine kurar ve yayımlanmak üzere HTKM Uluslararası NOTAM ofisine NOTAM talebini iletir.
- c) Uluslararası sulara yapılacak aktivitenin yatay limitleri bir başka ülkenin FIR'ı içinde kalıyorsa, NOTAM talebinin yayımlanması ilgili ülkeden talep edilir, talep edildiği gibi yayımlanmazsa HTKM Uluslararası NOTAM ofisi (NOF) tarafından “Navigational Warning” olarak yayımlanır.
- d) Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından Türk Arama Kurtarma Bölgesinde ilan edilecek NOTAM'a ve/veya Navigational Warning'lere ilişkin talepler HTKM uluslararası NOTAM Ofisine yapılır.

	DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HAVACILIK BİLGİ YÖNETİMİ (AIM) NOTAM YÖNERGESİ			
Yönerge No: 39	Yür. Tarihi: 27.03.2020	Değ. Tarihi: 31.12.2020	Değ. No: 02	Sayfa: 27 / 27

6.BÖLÜM

YÜRÜRLÜK HÜKÜMLERİ

6.1 Yürürlükten Kaldırma

Bu yönergenin yürürlüğe girmesiyle 27.03.2020 tarihli bir önceki Yönerge DHMIY-39 yürürlükten kaldırılır.

6.2 Değişiklikler:

Yönerge üzerinde yapılması düşünülen öneriler ilk üç ay içinde ve bundan sonra da her yılın aralık ayında Genel Müdürlük Hava Seyrüsefer Dairesi Başkanlığı'na yazılı olarak bildirilir.

6.3 Yürürlük:

Bu yönerge yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

6.4 Yürütme:

Bu yönerge hükümlerini Genel Müdür yürütür.

BU SAYFA BOŞ BIRAKILMIŞTIR.

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü

Hava Seyrüsefer Dairesi Başkanlığı

Havacılık Bilgi Yönetimi Şube Müdürlüğü